

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Metodologia historii - wykład, PG_00205440						
Kierunek studiów	Historia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	niestacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Tomasz Maćkowski				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20		2.0		53.0	75
Cel przedmiotu	1. Przedstawienie chronologicznego procesu rozwoju nauki historycznej 2. Przedstawienie najnowszych trendów intelektualnych oraz koncepcji obecnych we współczesnej historiozofii						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[HISTMU2_U01] Posiada umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych pozwalające samodzielnie, krytycznie oraz twórczo rozwiązywać złożone i nietypowe problemy badawcze	[HISTMU2_U01] Posiada pogłębione umiejętności badawcze pozwalające w sposób innowacyjny formułować opinie i rozwiązywać nietypowe problemy	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTMU2_W02] Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badawczych wybranych dziedzin historii, takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, regionu, rodziny, gender history itp.	[HISTMU2_W02] Student posiada pogłębioną wiedzę o wybranych dziedzinach teorii historii	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTMU2_W05] Ma pogłębioną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie krytyki, analizę i interpretację różnorodnych źródeł wykorzystywanych w badaniach historycznych	K2H_U04: Potrafi przeprowadzić pogłębioną analizę źródeł historiograficznych, identyfikując powiązania narracji z poglądami teoretycznymi i/lub politycznym	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTMU2_W03] Zna w pogłębionym stopniu terminologię, teorie, metodologię oraz narzędzia opisu z zakresu nauk historycznych oraz nauk pokrewnych	[HISTMU2_W03] Student zna w zaawansowanym stopniu teorie, metodologię oraz narzędzia opisu z zakresu nauk historycznych oraz nauk pokrewnych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTMU2_W04] Ma pogłębioną wiedzę o głównych tendencjach rozwojowych i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie nauk historycznych, ze szczególnym uwzględnieniem dorobku historiografii polskiej	[HISTMU2_W04] Student ma zaawansowaną wiedzę o głównych kierunkach teoretycznych, które ukształtowały współczesną naukę historyczną oraz o jej najnowszych koncepcjach rozwojowych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[HISTMU2_K02] Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	[HISTMU2_K02] Student jest świadomy znaczenia nauki w rozwiązywaniu problemów poznawczych i potrafi odwołać się do specjalistycznych opinii w argumentacji	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny	
Treści przedmiotu	1. Czy historyk jest w stanie dotrzeć do prawdy? 2. Czy historia jest nauką? 3. Historiografia klasyczna 4. Szkoła Annales i jej wizja historii 5. Teoria modeli w historii 6. Historiografia doby postmodernizmu 7. Metafory historiograficzne 8. Mikrohistoria a narracja historyczna (9. Prezentyzm a anachronizm 10. Pamięć i trauma a historia 11. Kryzys historii akademickiej? 12. Trendy intelektualne we współczesnej humanistyce i ich wpływ na naukę historyczną: 3. Historia a inne nauki badające przeszłość - we współczesnej perspektywie 14. Do czego jest potrzebna współcześnie historia? podsumowanie zajęć. 15. Egzamin pisemny		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Egzamin pisemny	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>B. Literatura uzupełniająca. J. Appleby, L. Hunt, M. Jacob, Powiedzieć prawdę o historii, Poznań 2000. F. Ankersmit, Narracja, reprezentacja, doświadczenie. Studia z teorii historiografii, Kraków 2004. M. Bugajewski Maciej [red.], Czy przeszłość powinna być inna? Studia z teorii i historii historiografii, Poznań 2008. E. Carr, Historia. Czym jest, Poznań 1999. E. Domańska, Mikrohistorie: spotkania w międzyświatach, Poznań 2005. E. Domańska, Historie niekonwencjonalne. Refleksja o przeszłości w nowej humanistyce, Poznań 2006. E. Domańska, Pamięć, etyka i historia. Angloamerykańska teoria historiografii lat dziewięćdziesiątych, Poznań 2002. E. Domańska [red.], Teoria wiedzy o przeszłości na tle współczesnej humanistyki, Poznań 2010. E. Domańska, Historia egzystencjalna, Warszawa 2012. E. Domańska, Nekros. prowadzenie do ontologii martwego ciała, Warszawa 2017. J. Kowalewski [red.] Rzeczy i ludzie. Humanistyka wobec materialności, Olsztyn 2008. G. G. Iggers, Historiografia XX wieku. Przegląd kierunków badawczych, Warszawa 2010. D. R. Kelley, Granice historii. Badanie przeszłości w XX wieku, Warszawa 2009. D. LaCapra, Historia w okresie przejściowym. Doświadczenie, tożsamość, teoria krytyczna, Kraków 2009. W. M. Nowak, Robina G. Collingwooda filozofia historii, Lublin 2002. J. Ostoja-Zagórski, Gra i konieczność. Zbiór rozpraw z filozofii i historii historiografii, Bydgoszcz 2005. T. Pawelec [red.], Psyche i Klio. Historia w oczach psychohistoryków, Lublin 2002. T. Pawelec, Dzieje i nieświadomość. Założenia teoretyczne i praktyka badawcza psychohistorii, Katowice 2004. K. Polasik, Antropologiczny rekonesans historyka. Szkice o antropologii historycznej, Bydgoszcz 2007. K. Pomian, Przeszłość jako przedmiot wiedzy, Warszawa 2010. J. Pomorski, Historyk i metodologia, Lublin 1991 J. Pomorski, Paradygmat "New Economic History". Droga do "Nobla", Lublin 1995 J. Pomorski [red.], Metodologiczne problemy narracji historycznej, Lublin 1990. J. Pomorski [red.], Światopoglądy historiograficzne, Lublin 2002. J. Pomorski [red.], Między modernizmem a postmodernizmem w historiografii, Res Historica 19, Lublin 2005. A. Radomski, Historiografia a kultura współczesna, Lublin 2006. P. Ricoeur, Pamięć, historia, zapomnienie, Kraków 2006. P. Ricoeur, Czas i opowieść, Kraków 2008. K. Rosner, Narracja, tożsamość i czas, Kraków 2003. B. Skarga, Granice historyczności, Warszawa 1989. M. Solarska, Historia zrewoltowana. Pisarstwo historyczne Michela Foucaulta jako diagnoza teraźniejszości i projekt przyszłości, Poznań 2006. S. Tabaczyński [red.], Przeszłość społeczna. Próba konceptualizacji, Poznań 2012. J. Topolski, Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej, Warszawa 1996 J. Topolski, Wprowadzenie do historii, Poznań 2001 W. Werner, Historyczność kultury. W poszukiwaniu myślowego fundamentu współczesnej historiografii, Poznań 2009. W. Wener, Wprowadzenie do historii, Warszawa 2012. H. White, Poetyka pisarstwa historycznego, Kraków 2000. H. White, Proza historyczna, Kraków 2009. P. Witek, M. Mazur, E. Solska [red.], Historia w kulturze współczesnej. Niekonwencjonalne podejścia do przeszłości, Lublin 2011. M. Woźniak, Przeszłość jako przedmiot konstrukcji. O roli wyobraźni w badaniach historycznych, Lublin 2010. Wprowadzenie do Metodologii historii, red. E. Domańska, J. Pomorski, Warszawa 2022 W. Wrzosek, Historia kultura- metafora. Powstanie nieklasycznej historiografii, Wrocław 1995. W. Wrzosek, O myśleniu historycznym, Bydgoszcz 2009. W. Wrzosek [red.] Świat historii. Prace z metodologii historii i historii historiografii dedykowane Jerzemu Topolskiemu z okazji siedemdziesięciolecia urodzin, Poznań 1998. W. Wrzosek [red.] Problemy współczesnej metodologii, Bydgoszcz 2009. K. Zamorski, Dziwna rzeczywistość. Wprowadzenie do ontologii historii, Kraków 2008.</p>
	Uzupełniająca lista lektur	Brak
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.